

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ»

(для студентів 5-го курсу галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво»
спеціальності 7.03050401 – «Економіка підприємства
(за видами економічної діяльності)» заочної форми навчання)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Управління капіталом» (для студентів 5-го курсу галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво» спеціальності 7.03050401 – «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)» заочної форми навчання)/ Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Н. В. Шокурова. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 12 с.

Укладач: Н. В. Шокурова

Рецензент: А. Є. Ачкасов

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу і узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

Рекомендована для студентів економічних спеціальностей.

Затверджено на засіданні кафедри економіки підприємств міського господарства, протокол № 1 від 30.08.2011 р.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	6
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	8
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента	9
2.5. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента	9
2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту	10
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення.....	10

ВСТУП

Дисципліна «Управління капіталом» за освітньо-професійною програмою має статус вибіркової.

Приєднання України до Болонського процесу передбачає впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), яка є українським варіантом ECTS. Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- СВО ХНАМХ ОКХ (варіативна компонента) спеціаліста напряму підготовки 7.030504 – «Економіка підприємництва» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво», Харків, 2007;
- СВО ХНАМХ ОПП (варіативна компонента) спеціаліста напряму підготовки 7.030504 – «Економіка підприємництва» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво», Харків, 2007;
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки спеціаліста напряму підготовки 7.030504 «Економіка підприємства», галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво», Харків, 2011 (заочна форма навчання).

Програма ухвалена кафедрою економіки підприємств міського господарства (протокол № 1 від 30.08.2011) та Вченою радою ФПО і ЗН (протокол №1 від 4.09. 2011 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета: отримання знань про особливості застосування методів обґрунтування управлінських рішень що стосуються формування та ефективного використання капіталу підприємств.

Завдання: аналіз методів визначення вартості складових капіталу. Вивчення особливостей та принципів оптимізації капіталу підприємств та розгляд показників, що дозволяють зробити висновки про ефективність його використання в сучасних умовах господарювання.

Предмет вивчення у дисципліні: сутність капіталу як економічної категорії, особливості його формування та напрямки використання, а також методи визначення вартості складових капіталу та розрахунку показників ефективності його використання.

Таблиця 1.1 – Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
Економічна теорія Економіка підприємства Економічний аналіз Фінансовий менеджмент	Стратегічне управління Управління потенціалом підприємства

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль. **Управління капіталом** **(2/72)**

ЗМ 1. Теоретичні основи управління капіталом (1/36)

1. Капітал як економічна категорія.
2. Джерела формування капіталу.
3. Принципи і напрямки використання капіталу.

ЗМ 2. Визначення вартості та ефективності використання капіталу (1/36)

1. Визначення вартості елементів капіталу.
2. Методи і критерії оцінки ефективності використання капіталу.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Репродуктивний рівень: Групувати та аналізувати інформаційні дані для застосування основних методів визначення вартості та ефективності використання капіталу. Визначати і оцінювати фактори що визначають склад і структуру капіталу та напрямки його використання. Розробляти і реалізовувати заходи з оптимізації складу і структури капіталу з урахуванням показників ефективності його використання будівельними підприємствами.	Виробнича	Організаційна
Евристичний рівень: Застосовувати методи визначення вартості елементів капіталу та визначати показники ефективності його використання з урахуванням конкретних умов здійснення господарської діяльності. Формувати висновки і практичні рекомендації щодо підвищення ефективності використання капіталу підприємств.	Виробнича	Аналітична

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Бланк И. А.. Финансовый менеджмент: учебный курс. — Изд. 2-е, перераб. и доп. — К. : Эльга; Ника Центр, 2005. — 653с.
2. Бланк И. А. Управление активами и капиталом предприятия. — К.: Эльга, 2003. — 446с.
3. Ляшенко Г. П. Управління капіталом підприємства: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Державна податкова адміністрація України; Академія держ. податкової служби України. — Ірпінь : Академія ДПС України, 2001. — 346с.

4. Мних Є. В., Бутко А. Д., Большакова О. Ю., Кравченко Г. О., Никонович Г. І. Аналіз і контроль в системі управління капіталом підприємства / Київський національний торговельно-економічний ун-т / Є. В. Мних (ред.). — К. : КНТЕУ, 2005. — 231с.
5. Швиданенко Г.О., Шевчук Н. В. Управління капіталом підприємства: навч. посібник / Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана". — К. : КНЕУ, 2007. — 440с.
6. Яремко І.Й.. Управління капіталом підприємства: економічний і фінансовий інструментарій: Моногр.. — Л. : Каменяр, 2006. — 176с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни «Управління капіталом»

Мета вивчення дисципліни – отримання студентами знань про особливості застосування методів обґрунтування управлінських рішень що стосуються формування капіталу підприємств, визначення вартості його елементів та підвищення ефективності використання. В процесі вивчення курсу передбачається розгляд сутності та класифікації капіталу; методів визначення вартості його елементів та показників ефективності використання. Під час вивчення курсу також приділяється увага особливостям оптимізації структури капіталу.

«Управление капиталом»

Цель изучения дисциплины – получение студентами знаний об особенностях применения методов обоснования управленческих решений, относительно формирования капитала предприятий, определения стоимости его элементов и повышения эффективности использования. В процессе изучения курса предполагается рассмотрение сущности и классификации капитала; методов определения стоимости его элементов и показателей эффективности использования. Во время изучения курса также уделяется внимание особенностям оптимизации структуры капитала.

«Economics of investment»

The aim of subject studying is achieving of knowledge about of features of methods of substantiation managerial decisions concerning the capital formation, evaluation it's elements and increasing efficiency of that one. The subject studies involves considering the nature and classification of capital, methods and ways it's evaluations and efficiency indicators During the course studying the focus is on features of capital structure optimization.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

Заочна форма навчання

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<i>Спеціаліст</i>		
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 2 Модулів – 1, РГЗ Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 72	Напрямок 0305 "Економіка і підприємництво" Спеціальності: 7.030504 "Економіка підприємства" Освітньо-кваліфікаційний рівень: Спеціаліст	Вибіркова Рік підготовки: 1-й Семестр: 1-й Лекції – 6 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 62 год., в тому числі РГЗ 30 год. Вид підсумкового контролю – залік

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 11% до 89%.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

Модуль. **Управління капіталом** **(2/72)**

ЗМ 1. Теоретичні основи управління капіталом (1/36)

1. Капітал як економічна категорія.
2. Джерела формування капіталу.
3. Принципи і напрямки використання капіталу.

ЗМ 2. Визначення вартості та ефективності використання капіталу (1/36)

1. Визначення вартості елементів капіталу.
2. Методи і критерії оцінки ефективності використання капіталу.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Таблиця 2.1 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, годин	Форми навчальної роботи		
		Лекц.	ПЗ	СРС
Модуль	72/2	6	4	62
ЗМ 1. Теоретичні основи управління капіталом	36/1	3	-	33
ЗМ 2. Визначення вартості та ефективності використання капіталу	36/1	3	4	29

Таблиця 2.2 – Розподіл часу за формами навчальної роботи (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин	
	Лекційний курс	Практичні заняття
ЗМ 1. Теоретичні основи управління капіталом	3	-
1. Капітал як економічна категорія.	1	-
2. Джерела формування капіталу.	1	-
3. Принципи і напрямки використання капіталу.	1	-
ЗМ 2. Визначення вартості та ефективності використання капіталу	3	4
1. Визначення вартості елементів капіталу.	1	2
2. Методи і критерії оцінки ефективності використання капіталу.	2	2
РАЗОМ	6	4

2.4. Індивідуальні завдання

Програмою дисципліни передбачено виконання студентами розрахунково-графічного завдання, метою якого є визначення вартості елементів капіталу підприємства, а також визначення показників ефективності його використання (таких як середня зважена вартість та ефект фінансового левериджу). Також при виконанні завдання розглядаються особливості оптимізації структури капіталу. Обсяг РГЗ – 30 години.

2.5. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення

теоретичних і практичних проблем ефективного функціонування підприємства та його структурних підрозділів.

Таблиця 2.3 – Самостійна навчальна робота студента

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Кількість годин	Форма звіту
ЗМ 1. Теоретичні основи управління капіталом		
1. Огляд основної та додаткової літератури	5	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	2	Текст словника
3. Розгляд контрольних запитань	9	Відповіді у зошиті для практичних занять
4. Виконання РГЗ	15	РГЗ
ЗМ 2. Визначення вартості та ефективності використання капіталу		
1. Огляд основної та додаткової літератури	5	Конспект
2. Ведення термінологічного словника	1	Текст словника
3. Розгляд контрольних запитань	10	Відповіді у зошиті для практичних занять
4. Виконання РГЗ	15	РГЗ
РАЗОМ	62	

2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)
Поточний контроль зі змістових модулів
Розрахунково-графічна робота
Вибіркове опитування на практичних заняттях
Підсумковий контроль за МОДУЛЕМ
Залік

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми , де застосовується
1	2
1. Основна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1.Бланк И. А.. Финансовый менеджмент: учебный курс. — Изд. 2-е, перераб. и доп. — К. : Эльга; Ника Центр, 2005. — 653с.	1-5
2. Бланк И. А. Управление активами и капиталом предприятия. — К.: Эльга, 2003. — 446с.	1-5

1	2
3. Ляшенко Г. П. Управління капіталом підприємства: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Державна податкова адміністрація України; Академія держ. податкової служби України. — Ірпінь: Академія ДПС України, 2001. — 346с.	1-5
4. Мних Є. В., Бутко А. Д., Большакова О. Ю., Кравченко Г. О., Никонович Г. І. Аналіз і контроль в системі управління капіталом підприємства / Київський національний торговельно-економічний ун-т / Є. В. Мних (ред.). — К.: КНТЕУ, 2005. — 231с.	1-5
5. Швиданенко Г.О., Шевчук Н. В.Управління капіталом підприємства: навч. посібник / Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана". — К.: КНЕУ, 2007. — 440с.	1-5
6. Яремко І.Й.. Управління капіталом підприємства: економічний і фінансовий інструментарій: Моногр.. — Л.: Каменяр, 2006. — 176 с.	1-5
2. Додаткові джерела	
1. Баліцька В. В. Капітал підприємств України: тенденції, пріоритети / НАН України; ДУ "Інститут економіки та прогнозування". — К., 2007. — 480с.	1-5
2. Кендюхов О. В. Ефективне управління інтелектуальним капіталом / НАН України; Інститут економіки промисловості. — Донецьк : ДонУЕП, 2008. — 363с.	1-5

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни

«Управління капіталом»

(для студентів 5-го курсу галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво»
спеціальності 7.03050401 – «Економіка підприємства
(за видами економічної діяльності)» заочної форми навчання)

Укладач: **ШОКУРОВА** Наталя Вікторівна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2012, поз. 468 Р

Підп. до друку 11.05.2012 р.

Друк на ризографі

Тираж 15 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,5

Зам. № 8170

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.